

Työeläkelaitoksille

TYÖTTÖMYYSELÄKETTÄ JA SUKUPOLVENVAIHDOSSELÄKEJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVAT
MUUTOKSET

Vuoden 1986 alusta tuli voimaan laki TEL 4 c §:n muuttamisesta, jolla työttömyyseläkkeen saaminen tehtiin mahdolliseksi osalle vuonna 1931 syntyneistä pitkäaikaistyöttömistä sekä MYEL:n muutos, jolla sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmää jatketaan vuosiksi 1986 - 1988.

Työttömyyseläke

Eduskunnassa käsiteltäessä sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmän jatkamista tuli esille myös työttömyyseläkkeen alaikäraja, jolloin TEL 4 c §:ään lisättiin uusi 11 momentti. Sen mukaan oikeus työttömyyseläkkeeseen on myös sellaisella vuonna 1931 syntyneellä työntekijällä, jonka TEL 4 c §:n 1 momentin mukaiset eläkkeen saamisen edellytykset täyttyvät viimeistään 30.6.1986. Vastaavansisältöiset muutokset on tehty myös valtion eläkelakiin, merimieseläkelakiin ja kansaneläkelakiin. Lakitekstit ovat yleiskirjeen liitteenä.

1.1. - 30.6.1931 syntynyt työtön voi saada työttömyyseläkkeen ansioon suhteutetun päivärahan 500 päivän enimmäismäärän täyttymisen perusteella, mikäli 500 päivää täyttyy ennen 55 vuoden iän täyttämistä. Jos sen sijaan 500 päivän enimmäismäärä täyttyy vasta 55 vuoden täyttämisen jälkeen, eläkkeen saaminen edellyttää 200 työttömyyspäivää 60 viikon aikana viimeistään 30.6.1986. Esim. henkilö, joka on syntynyt maaliskuussa 1931 ja jolla 500 päivää tulee täyteen huhtikuussa 1986, saa työttömyyseläkkeen vain siinä tapauksessa, että hänelle on maksettu päivärahaa 60 viikon aikana 200 päivältä, ja että 200:s päivä ajoittuu ennen kesäkuun loppua.

Jos vuonna 1931 syntyneellä 200 työttömyyspäivän ehto tai ansioon suhteutetun päivärahan 500 päivän enimmäismäärä on täyttynyt ennen 1.1.1986, työttömyyseläkkeen alkamisaika määräytyy työttömyyskassan tai kansaneläkelaitoksen antaman todistuksen allekirjoituspäivän perusteella, kuitenkin aikaisintaan 1.1.1986.

LA/Irma Kortesoja/pm

7.1.1986

2(2)

Sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmä

Hallituksen esitys laiksi maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta on lähetetty eläkelaitoksille tiedoksi yleiskirjeellä 44/85.

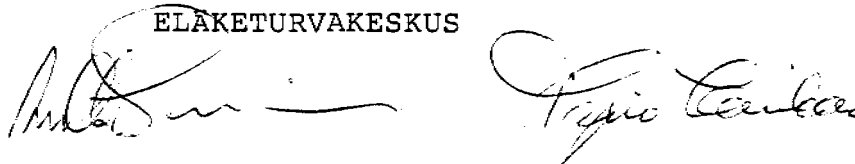
Lainmuutokset on suurimmaksi osaksi vahvistettu hallituksen esityksen mukaisina. Sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmä on edelleen voimassa vuosina 1986 - 1988. Eläkkeeseen oikeuttava alaikäraja on koko tämän ajan 55 vuotta. Vuonna 1931 syntyneet voivat siis saada eläkkeen vuonna 1986. Eläkkeen saamisen esteenä on kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen lisäksi myös saman lain mukainen työttömyyseläke, yksilöllinen varhaiseläke ja varhennettu vanhuuseläke.

Hallituksen esityksestä poiketen uuteen lakiin on tehty pieni uinuvaa eläkeoikeutta koskeva muutos. Vanhemman puolison työkyvyttömäksi tulo tai kuolema ei enää poista nuoremmalle puolisolle jo kerran syntynyttä oikeutta uinuvaan eläkkeeseen.

Hallitus esitti luopumisen kohteena olevan tilan jatkamiskelpoisuuden ehtoja lievennettäviksi muutamissa kunnissa. Nyt voimassa olevassa laissa kuntien luetteloa on vielä tästä lisätty.

Lakiteksti on yleiskirjeen liitteenä.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITTEITÄ

Laki
työntekijäin eläkelain 4 c §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 4 c § ää:n, sellaisena kuin se on 18 päivänä tammikuuta 1985 annetussa laissa (50/85), uusi näin kuuluva 11 momentti:

4 c §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajusta, työttömyyseläkettä on oikeus saada myös sellaisella vuonna 1931 syntyneellä työntekijällä,

jolla 1 momentin mukaiset eläkkeen saamisen edellytykset täyttyvät viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1986.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki

valtion eläkelain 9 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain 9 a §:ään, sellaisena kuin se on 31 päivänä tammikuuta 1985 annetussa laissa (91/85), uusi näin kuuluva 4 momentti:

9 a §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajusta, työttömyyseläkettä on oikeus saada myös sellaisella vuonna 1931 syntyneellä edunsaajalla,

jolla 1 momentin mukaiset eläkkeen saamisen edellytykset täyttyvät viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1986.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki
merimieseläkelain 15 e §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain 15 e § ään, sellaisena kuin se on 18 päivänä tammikuuta 1985 annetussa laissa (52/85), uusi näin kuuluva 11 momentti:

15 e §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajusta, työttömyyseläkettä on oikeus saada myös sellaisella vuonna 1931 syntyneellä työntekijällä,

jolla 1 momentin mukaiset eläkkeen saamisen edellytykset täyttyvät viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1986.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki

kansaneläkelain 20 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 20 §:n, sellaisena kuin se on 18 päivänä tammikuuta 1985 ja 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetuissa laeissa (53/85 ja 670/85), uusi näin kuuluva 3 momentti:

20 §

Sen estämättä, mitä 1 momentin 3 kohdassa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, työttömyyseläkettä on oikeus saada myös sellaisella vuonna 1931 synty-

neellä vakuutetulla, jolla 1 momentin 3 kohdan mukaiset eläkkeen saamisen edellytykset täyttyvät viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1986.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta, 4 kohdan b alakohta ja 5 kohta sekä 4 momentti, 6 b §:n 1, 3 ja 6—8 momentti, 6 d §:n 1 ja 3 momentti, 6 e § sekä 6 f §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 6 a §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta sekä 6 f §:n 2 momentti 29 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (294/80), 6 a §:n 1 momentin 4 kohdan b alakohta ja 5 kohta sekä 6 b §:n 1, 3, 7 ja 8 momentti 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (837/80), 6 a §:n 4 momentti 18 päivänä tammikuuta 1985 annetussa laissa (49/85), 6 b §:n 6 momentti 21 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (106/83), 6 d §:n 1 ja 3 momentti 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (110/82) sekä 6 e § 15 päivänä maaliskuuta 1974, 13 päivänä kesäkuuta 1975 ja 21 päivänä toukokuuta 1976 annetuissa laeissa (219/74, 428/75 ja 414/76) sekä mainituissa 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa, näin kuuluviksi:

6 a §

Jos maatalousyrittäjä luovuttaa jatkamiskelpoiseksi katsottavan, kokonaan tai osaksi, kuitenkin vähintään neljäsosalta, omistamansa viljelmän, joka ei ole olennaisesti suurempi kuin maatalaisissa (188/77) tarkoitettu perheviljelmä, 6 b §:ssä tarkoitettulle luovutuksensaajalle ja pysyvästi lopettaa maatalouden harjoittamisen, on hänellä oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä edellyttäen:

1) että hän vähintään viiden vuoden ajan välittömästi ennen luovutusta on:

a) viljeimällä asuen harjoittanut maataloutta 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla; ja

b) saanut tässä laissa tarkoitetusta yrittäjätoiminnasta ottaen huomioon sen laatu ja laajuus toimeentulostaan ainakin puolet tai, jos näin ei ole tapahtunut, sellaisena vuotena, jona hänen toimeentulostaan on kertynyt tässä laissa tarkoitetusta yrittäjätoiminnasta vähemmän kuin puolet,

hänen muut kuin tästä yrittäjätoiminnasta saamansa tulot eivät samana vuotena ole ylittäneet 1 §:n 3 momentin 2 kohdassa säädetyn vuositulon vähimmäismäärää kerrottuna luvulla 7;

3) että hän luovutuksen tapahtuessa ei saa kansaneläkelain (347/56) mukaista työttömyyseläkettä, yksilöllistä varhaiseläkettä, toistaiseksi myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä;

4) että hänelle voitaisiin myöntää maatilalain mukaista lainaa ottamalla kohtuullisen käyvän hinnan mukaisesti varallisuutena huomioon:

b) maatalousyrittäjän tai hänen aviopuolisonsa muu kuin luovutettavaan viljelmään kuuluva maatila tai muu kiinteistö, ei kuitenkaan asuntontonttia, jolla on maatalousyrittäjän asunto; ja

5) että hän on luovuttanut viljelmän vuoden 1973 jälkeen, mutta ennen vuotta 1989.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa on säädetty sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, on myös sellaisella vuonna 1931 tai sitä ennen syntyneellä maatalousyrittäjällä, joka sanotussa momentissa tarkoitetulla tavalla pysyvästi lopettaa maatalouden harjoittamisen, oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä. Vastaava oikeus on myös vuonna 1932—1935 syntyneellä maatalousyrittäjällä, jos hänen vuonna 1931 tai aikaisemmin syntynyt aviopuolisonsa on oikeutettu sukupolvenvaihdoseläkkeeseen tai jos tämä on tullut oikeutetuksi sukupolvenvaihdoseläkkeeseen ja sen kalenterivuoden päätyttyä, jona eläkkeenhakija täytti 50 vuotta, kuollut tai alkanut saada 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua eläkettä. Vuonna 1932—1935 syntyneelle maatalousyrittäjälle ei kuitenkaan makseta eläkettä ajalta ennen 55 vuoden täyttämistä. Luovutuksen tapahtuessa vuonna 1987 sovelletaan vuosiluvun 1931 sijasta vuosilukua 1932 sekä vuosilukujen 1932—1935 sijasta vuosilukuja 1933—1936 ja luovutuksen tapahtuessa vuonna 1988 vuosiluvut ovat vastaavasti 1933 ja 1934—1937.

6 b §

Jatkamiskelpoisena pidetään viljelmää, jos sillä on peltoa viljelmän sijaitessa maatilalain 67 §:ssä mainitulla ensimmäisellä tai toisella vyöhykkeellä taikka Ahvenanmaan maakunnassa 5 hehtaaria, sen sijaitessa mainitussa pykälässä tarkoitetulla kolmanneilla vyöhykkeellä 6 hehtaaria ja neljänellä 8 hehtaaria sekä metsämaata niin paljon, että metsän tuotto verotuksessa noudatettavien perusteiden mukaan säännönmukaisessa kasvukunnossa on vähintään 85 kuutiometriä vuodessa. Jos viljelmällä on peltoa tai metsämaata edellä mainittua määrää vähemmän, pelto ja metsämaa voivat korvata toisiaan siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pelkosenniemen, Sallan, Savukosken, Sodankylän, Utsjoen, Houtskarın, Iniön, Brändön, Kumlingen, Kökarin tai Hailuodon kunnissa sijaitsevaa viljelmää pidetään kuitenkin jatkamiskelpoisena, kun sillä on peltoa 4 hehtaaria. Lisäksi viljelmän rakennusten tulee täyttää kooltaan ja kunnoltaan maatilahallituksen asettamat vaatimukset.

Luovutettavan viljelmän on oltava jatkamiskelpoinen luovutushetkellä ja ainakin viimeisen vuoden sitä ennen. Viljelmän jatkamiskelpoisuutta harkittaessa otetaan myös huomioon sel-

lainen ammattimainen kalastustoiminta ja porotalous, josta luovutaan luovutuksensaajan hyväksi samalla kertaa kuin viljelmästä, sekä luovutuksensaajan tai hänen aviopuolionsa ainakin yhden vuoden ennen luovutushetkeä omistama viljelmä, joka maatilalain mukaisesti soveltuu luovutuksen kohteena olevaan viljelmään lisäalueeksi.

Oikeutta sukupolvenvaihdoseläkkeeseen ei ole, jos luovutettava viljelmä on pirstottu siten, että luovutuksensaaja ei voisi maatilalain 4 ja 5 §:n säännökset huomioon ottaen saada maatilalain mukaista lainaa.

Luovutuksensaajan tulee olla luovuttajan tai tämän aviopuolison rintaperillinen, joka ikänsä, terveydentilansa, ammattitaitonsa ja muiden ominaisuuksiensa puolesta voidaan katsoa sopivaksi harjoittamaan maatilataloutta viljelmällä. Jollei tällaista sukulaista ole tai tämä ei muusta syystä tule luovutuksensaajana kysymykseen, voidaan luovutuksensaajaksi hyväksyä edellä mainitut vaatimukset täyttävä muu henkilö. Luovutuksensaajaksi ei kuitenkaan hyväksytä henkilöä, joka ammattinsa, muun varallisuutensa kuin luovutettavan viljelmän tai tulojensa puolesta ei voi saada maatilalain mukaista sisarosuuslainaa.

Määriteltäessä 5 momentissa ja 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettuja omistusosuuksia ei viljelmään katsota kuuluvaksi aluetta, jonka luovutuksensaaja omistaa yksin tai yhdessä muun henkilön kuin luopujan tai tämän aviopuolison kanssa ja joka ei ole aikaisemmin ollut luopujan tai tämän aviopuolison omistuksessa.

6 d §

Sukupolvenvaihdoseläkettä suoritetaan viljelmän hallinnan siirtymisestä, ei kuitenkaan ennen kuin eläkkeensaaja on lopettanut maatalouden harjoittamisen ja luovutuksensaaja on alkanut täyttää 6 f §:ssä tarkoitettua sitoumustaan. Eläkettä ei kuitenkaan makseta vuotta pitimmältä ajalta ennen eläkkeen hakemista eikä vajaalta kalenterikuukaudelta. Eläkkeensaajan täyttyessä 65 vuotta lakkaa sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosa ja perusmäärä muuttuu vanhuuseläkkeeksi.

Jos sukupolvenvaihdoseläkkeen saajalle myönnetään kansaneläkelain tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, säännösten tai määräysten mukainen työttömyyseläke, yksilöllinen varhaiseläke, työkyvyttömyyseläke tai varhennettu vanhuuseläke, sukupolvenvaihdoseläkkeen täydennysosa lakkautetaan lähinnä seu-

raavasta mahdollisesta erääntymispäivästä sen jälkeen, kun ilmoitus eläkkeen myöntämisestä on saapunut eläkelaitokselle. Jos sukupoivenvaihdoseläkkeen saajalle myönnetty edellä tarkoitettu eläke lakkaa, aloitetaan täydennysosan maksaminen uudelleen eläkkeen lakkaamista seuraavan kuukauden alusta.

6 e §

Maatalouspiiriin maataloustoimiston on annettava eläkelaitokselle lausuntonsa siitä.

1) onko 6 a §:ssä tarkoitettua viljelmää pidettävä sellaisena jatkamiskelpoisena viljelmänä, joka ei ole perheviljelmää olennaisesti suurempi, ja onko luovuttaja 6 a §:n 1 momentin 4 kohdassa mainituin edellytyksin oikeutettu maatilalain mukaiseen lainaan;

2) onko luovuttajalla katsottava olevan oikeus pidättää viljelmästä 6 b §:n 5 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu alue, onko viljelmää 6 b §:n 6 momentissa mainituin tavoin pirstottu ja täytääkö luovutuksensaaja sanotun pykälän 7 momentissa tarkoitettut edellytykset; sekä

3) ovatko muutkin 6 a ja 6 b §:ssä säädetty sukupoivenvaihdoseläkkeen saamisen edellytykset olemassa.

Jos maataloustoimisto katsoo, ettei 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja eläkkeen saamisen edellytyksiä ole olemassa tai jos maatilahallitus on tiettyjen tapausryhmien osalta niin päättänyt, antaa lausunnon eläkelaitokselle maatilahallitus. Eläkelaitoksella, eläkelautakunnalla ja vakuutusosastoilla ei ole oikeutta poiketa ratkaisussaan maataloustoimiston tai maatilahallituksen lausunnon osin kuin se koskee 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä.

Tämän lain mukaan maataloustoimistolle ja maatilahallitukselle kuuluvien tehtävien hoitam-

sesta Ahvenanmaan maakunnassa säädetään asetuksella.

6 f §

Haettaessa sukupoivenvaihdoseläkettä on eläkehakemukseen liitettävä luovutuksensaajan sitoumus, jossa hän velvoitetaan, mikäli eläke myönnetään, pitämään luovutetun viljelmän pirstomattomana omistuksessaan sekä viljelmällä asuen ja itse työhön osallistuen harjoittamaan sillä maataloutta vähintään viiden vuoden ajan eläkkeen alkamisesta. Jos luovutuksensaajia on useampia kuin yksi ja nämä eivät ole aviopuolisoita, katsotaan heidän täyttävän asumista koskevan ehdon, jos yksi luovutuksensaajista asuu viljelmällä ja muut luovutuksensaajat sellaisella etäisyydellä siitä, että heillä on mahdollisuus osallistua viljelmän työhön. Luovutuksensaajalla on oikeus keskeyttää sitoumuksensa täyttäminen asevelvollisuutensa suorittamisen, maataloudellisten ammattiopintojen tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi. Tällaisen esteen kestäessä vuotta pitemmän ajan eläkelaitoksen on pidennettävä sitoumusaikaa vastaavalla ajalla, jollei luovutuksensaaja osoita, että hän itse, hänen aviopuolisonsa tai toinen luovutuksensaaja täyttää sitoumuksen velvoitteet.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1986.

Tätä lakia, lukuun ottamatta 6 d §:n 3 momenttia ja 6 e §:ää, sovelletaan vain tapauksiin, joissa viljelmän luovutus tapahtuu tai maatalousyrittäjien eläkelain 6 g §:ssä tarkoitettu ehdollinen päätös eläkkeen perustuessa sanottuun pykälään annetaan 1 päivänä tammikuuta 1986 tai sen jälkeen, mutta ennen vuotta 1989.

Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1985

Tasavallan Presidentti

Ministeri